

DOPORUČENÁ DIETA PŘI HYPERURIKÉMII A DNĚ

OSVĚDČENÁ CESTA

Hyperurikémie a dna

Hyperurikémie je zvýšená hodnota koncentrace kyseliny močové v krvi. Stoupne-li koncentrace kyseliny močové v krvi nad určitou hodnotu, může dojít k jejímu vysrážení a k tvorbě krystalků, které se ukládají nejčastěji v okolí kloubů nebo v ledvinách. Hyperurikémie přechází v chronické onemocnění, které nazýváme dna.

Typickým projevem dny je dnavý záchvat, při kterém krystalky kyseliny močové vyvolají ve tkáních zánětlivou reakci. Ta se projevuje zarudnutím, otokem a silnou bolestí jednoho či více kloubů, nejčastěji palce u nohy nebo jiných malých kloubů na dolních nebo horních končetinách. Postiženy mohou být i ramenní klouby nebo uší lalůčky. Dnavý záchvat může být vyprovokován nejrůznějšími podněty – nemírností v jídle a v alkoholu, únavou, emočním stresem, drobným poraněním a podobně.

Bez léčení dochází po opakovaných záchvatech k trvalé deformaci postižených kloubů. U některých nemocných dochází rovněž k tvorbě ledvinových kamenů, které mohou upcat vývodné cesty močové, a způsobit tak velmi bolestivou ledvinnou koliku.

Zásady při hyperurikémii a dně

- 1. Dodržujte dietu s nízkým obsahem purinů** – látek, ze kterých vzniká kyselina močová. Omezte příjem masa, vyvarujte se masových vývarů, vnitřností, špenátu, luštěnin, kakaa, nakládaných a konzervovaných potravin a pikantních jídel. Snažte se přejít spíše na mléčné bílkoviny. Podrobnosti najdete v tabulce.
- 2. Normalizujte Vaši tělesnou hmotnost** – nepřejídejte se a pravidelně cvičte.
- 3. Omezte příjem alkoholu** – zejména piva a destilátů.
- 4. Pijte hodně tekutin** – dva až tři litry denně.
- 5. Užívejte pravidelně léky**, které Vám předepsal Váš lékař.

DOPORUČENÁ DIETA PŘI HYPERURIKÉMII A DNĚ

	DOPORUČENÉ POTRAVINY	POTRAVINY V OMEZENÉM MNOŽSTVÍ	NEVHODNÉ POTRAVINY
Nápoje	velký přísun: ovocný čaj, voda s ovocnou šťávou (citronovou), limonády	minerálky s vyšším obsahem minerálů, káva, slabý černý čaj, lehká přírodní vína	silné kakao, silný čaj, koncentrovaný alkohol, destiláty, pivo, těžší vína
Tuky	rostlinné tuky, rostlinné oleje, olivový olej	máslo	živočišné tuky, živočišné bílkoviny, smažená jídla
Ryby	–	sladkovodní ryby	mořské ryby, rybí konzervy, kaviár, sledě, slaněčky, olejovky, sardinky, očka
Maso	–	maso z odrostlých zvířat, libové hovězí, vařená šunka, vařené drůbeží maso	vnitřnosti, játrové paštiky, kuřecí a telecí maso, nakládané maso, uzené maso, uzeniny, masové vývary a extrakty, zvěřina
Mléčné výrobky	mléko, nízkotučné sýry, jogurty, tvaroh, podmáslí	smažený sýr	plísňové a tučné uzené sýry
Vejce	–	smažená vejce, vařená vejce	majonéza
Zelenina, ovoce	čerstvá zelenina a ovoce (zejména třešně), hlávkový salát, kompoty, brambory	květák, houby	kvasinky, droždí
Obiloviny	těstoviny, kukuřice, moučné pokrmy	fazole, rýže	hrách, čočka, soja
Pečivo	bílé i tmavé	tvarohové a bramborové knedlíky	–
Pochutiny	mléčné koktejly, ovocná zmrzlina, puding, želatinové doryty, sušenky	tučnější doryty a zmrzliny, máslové krémy	smažené kobližky, čokoláda, marcipán
Koření	petrželová nať, kopr, pažitka, kmín, majoránka	sůl, glutamát sodný	kari, chilli, pepř, masox, ostrá koření, hořčice, sojová omáčka, worchester

Materiál připravila společnost EGIS Praha, s.r.o.
ve spolupráci s MUDr. Jurajem Minárikem.